

[Bernhard Baunsgaard.]

marks teknisk-videnskabelige forskningsråd ved siden af det nye forskningsråd. Så vidt jeg kan skønne, vil de to områder gribe ind over hinanden, og det har allerede været nævnt, at forskningens fællesudvalg også vil have en kompetence og en opgave, der må falde sammen med det centralråd, som forudses som koordinerende organ i dette nye lovforslag.

Nu er jeg meget vel klar over, at lovforslaget skal vedtages i denne samling, det skal jo gælde fra 1. oktober i år; men alligevel må vi i udvalget have tid til en behandling af de problemer, der her er berørt, og også af andre. Jeg kan tilsige, at vi skal få en hurtig behandling i udvalget, men som sagt, der må tid til det, og jeg kan kun sige, at vi når jo ikke ved sådan en udvalgsbehandling igennem alle de problemer, der skal løses; det er jo også vanskeligt at træffe en afgørelse af, hvor langt vi nu skal gå i en koncentration af forskningsråd og fonds m. m., og derfor glæder det mig, at det i § 7 er forudsat, at vi senest i folketingsåret 1972-73 skal tage hele loven op til revision; det tror jeg under alle omstændigheder bliver nødvendigt.

Men som sagt, jeg kan tilsige en så hurtig udvalgsbehandling, som det er menneskelig muligt, og velvillig støtte i øvrigt fra mit partis side.

Morten Lange: Spørgsmålet om den videnskabelige forskning i Danmark er i allerhøjeste grad et vanskeligt spørgsmål i den tid, vi er inde i. Forskningsopgavernes antal er naturligvis næsten uoverskueligt, og det er da helt klart, at vi kan langt fra nå at snuse til dem alle sammen; men man må jo også være klar over, at hele den vældige ekspansion, som vore læreanstalter står over for at skulle ind i og til dels planlægger, også tager tid, den tager meget tid, og den tager først og fremmest tid fra forskningen, for undervisningen er skemabunden, administrationen skal man klare, og denne opbygningsaktivitet er i virkeligheden nok en af årsagerne til, at man med betydelig beklagelse må konstatere, at dansk forskning ekspanderer ikke i takt med tilgangen til de højere læreanstalter, vi når ikke nær så meget på det forskningsmæssige område, som vi gerne skulle nå. Hvis man ser f. eks.

på frugten, som den fremtræder rent konkret i form af doktordisputatser, så har der i de senere år enten ikke været nogen stigning, somme tider endog fald i antallet af disse vigtige videnskabelige afhandlinger, og jeg tror i det hele taget, man må være klar over, at den overophedning, som mange af forskerne føler de er ude for i øjeblikket — en overophedning, som de i og for sig går ind i med stor glæde, fordi det også er et spændende og vigtigt område — gør, at det er svært at skaffe den fornødne koncentration og tid til de forskningsopgaver, der skal løses. Forskningen har nu engang en kedelig evne til at være vanskelig at gennemføre, hvis telefonen ringer ret mange gange, medens man er i fuld færd med et eller andet projekt.

Jeg nævner dette for at undskylde, at jeg ikke i næste sætning kommer med, hvad jeg egentlig burde, nemlig et krav om helt enorme bevillinger til forskningsopgaver. Jeg tror, vi er i den situation — som finansministeren kan være lykkelig over — at vi kun burde have ca. 2 eller 3 gange så meget, som vi får i øjeblikket, for at være nogenlunde rimeligt og vel kørende, og ikke de beløb, som man i og for sig havde lyst til at foreslå anvendt til forskningsopgaver, simpelt hen ud fra den kendsgerning, at det kan blive svært at få tid til at udnytte de midler, der i så fald kunne blive til rådighed.

Om selve lovforslagets struktur vil jeg blot antyde, at efter hvad jeg foreløbig har set til lovforslaget, og efter de tanker, jeg foreløbig har gjort mig, er det nok sådan, at man ikke har muget tilstrækkelig meget ud i de forskellige opbygninger, man har lavet, til dels fordi man ikke havde et sådant organ. Jeg har i hvert fald meget svært ved at se forskningens fællesudvalgs geniale plads ved siden af forskningsrådets centraludvalg. Selvfølgelig kan man sørge for, at det bliver de samme mennesker, så bliver problemerne jo overskuelige, men særlig praktisk som ledelsesform og som rådgivningsorgan for regeringen kan det ikke være. Jeg synes i og for sig også, at man lige så godt kunne indse, at Rask-Ørsted Fondet står til ophævelse samtidig, det har ganske vist lidt særfunktioner i retning af at betale oversættelser, men de er såmænd ikke mere særlige end alt muligt andet, så på trods af at det naturligvis er hyggeligt at have en